

behoerne naar de faa en Mand, de ikke ønske, til Præst, have tilstrækkelig sund Sans og Omdømme til at indse, at dette ligger ikke saa meget hos Kirkeministeren personligt, men det ligger i hele Systemet, og jeg tror, at mod det nuværende System er der en grundig Uvilje. Det er temmelig let at indse for Folk i Landet, at det er umuligt inde i et ministerielt Kontor at se nøjagtig, hvilken Mand der paa ethvert Sted bedst er i Stand til at opfylde den Trang, som netop der findes, og derfor retter man ikke sin Uvilje mod dem eller den Person, der i Ujeblikket har Ansættelsen, men man retter den imod hele det bestaaende System, og en saadan Uvilje føler jeg mig overbevist om, er i rigt Maal til Stede.

Den ærede Kirkeminister gav mig den Oplysning, jeg ønskede med Hensyn til Kirkeraadet, nemlig at det levede. Det glæder mig at høre, saa ved man i alt Fald, at man endnu er berettiget til at omtale det som en levende og virkende Institution. Den ærede Minister sagde, at dets Virksomhed foregik i det stille, den sporedes i Ministeriet, det var der, Ministeriet hentede sin Vejledning, og han troede, at Kirkeraadet havde været i høj Grad gavnligt. Det er nu den ærede Ministers Mening, men det kunde være, at naar man her i Tinget og i Befolkningen fik nærmere Beslighed til at skønne over, i hvilken Retning dette Kirkeraadets Indflydelse er gaaet, saa vilde man der ikke være saa velfornøjet med den Virksomhed, der er udøvet, som den ærede Minister selv er. Det er maasse en af de Hovedindvendinger, som man fra dette Tings Side har gjort, men en berettiget Indvending, og en Indvending, som jeg haaber, den ny Tid vil fastholde, at man ikke ønsker saadanne hemmelige Raad, som indtage en vejledende Stilling over for Ministeriet, da det dog er det Minimum af Indflydelse, man her i Tinget maa ønske for Folkerepresentationen. Vi ere jo for længe siden ude over den Tid, da vi havde en besluttende Indflydelse — men en vejledende Indflydelse havde selv de raadgivende Stænder, og naar denne lægges over i et hemmeligt virkende og hemmeligt arbejdende Kirkeraad, saa tror jeg, at den offentlige Mening føler sig ikke ganske beroliget, selv om man fra Ministeriets Side udtaler, at Ministeriet i høj Grad paaestønner denne Vejledning. Jeg kan ikke nægte mig selv her at henpege paa et Par af de Forhold, hvor Kirkeraadets Indflydelse i ethvert Tilfælde siges at have gjort sig gældende — den højtærede Minister kan oplyse mig, hvis jeg tager fejl. Der findes i Syl-land en Præst ved Navn Valdemar Brücker,

og han har, jeg tror to Gange — dog er jeg ikke sikker derpaa — men i ethvert Fald een Gang søgt om at blive Valgmenighedspræst, men det er blevet ham nægtet, og det hedder sig, at det er efter den Vejledning, som Kirkeraadet har givet Ministeriet — det er noget, som ikke rammer den nuværende Kirkeminister, thi det er muligt, at han ikke havde fulgt Kirkeraadets Vejledning, men saa rammer det den tidligere Kirkeminister — og det paa Grunde, som vistnok maa siges at være meget smaa og meget smaalige. Det spiller altid en Rolle med Hensyn til Vielser og den Slags Forhold, om en Præst skal stille sig som Fripræst eller Valgmenighedspræst; der er visse Rettigheder og Fordele, som knytte sig til at være Valgmenighedspræst, og som Befolkningen ikke ønsker at give Afstald paa. I den Egn, jeg her tænker paa, tror jeg da ikke, man vil være saa overvældende glad ved den Vejledning, Kirkeraadet har givet. Der bestaar fra gammel Tid et andet Forhold af lignende Art, hvor man satte Præsten uden for Folketirken og ogsaa søgte at sætte Menigheden uden for, fordi Præsten havde taget et Varn, som endnu ikke var 14 Aar, til Alters. Ja, videre ere vi endnu ikke komne, end at noget saadant lader sig opføre i den evangelisk-lutheriske Folketirke, at man nægter en Præst Anerkendelse som Valgmenighedspræst af en saadan Grund — stadig ved Kirkeraadets Vejledning. Jeg tror derfor, at man i høj Grad maa ønske Kirkeministeriet en bedre Vejledning end den, det modtager fra Kirkeraadet, og jeg henstiller til den højtærede Kirkeminister om muligt snart at lade dette Kirkeraad forbinde af Tilværelsen og udstede Bekendtgørelse om dets dødelige Udgang.

Væjer: Jeg havde netop bedt om Ordet for at sige noget lignende, som den ærede sidste Taler (Falkensjerne) sluttede med. Der har været megen Tale om dette Kirkeraad, og jeg vil minde om, at denne Institution, som jo er stiftet ved en kongelig Resol. af 8de Oktober 1883 var Genstand for en længere Forhandling her i Tinget ved en Forespørgsel, som fandt Sted den 17de November 1883. Denne Forespørgsel havde til Hensigt at gøre opmærksom paa, at det kirkelige Raad var oprettet i Strid med Grundloven, som udtrykkelig foreskriver, at Folketirkens Forsatning skal ordnes ved Lov. Da Forhandlingerne blev sluttede, blev der vedtaget en Dagsorden, som lød saaledes: „I det Folketinget udtaler, at det ikke finder, at den kongelige Resolution af 8de Oktober d. A. om Oprettelsen af et kirkeligt Raad, kan forenes med Grundloven, gaar Tin-